

Rentegaranti for fremmede Actier. Vor hele Statsgjæld angribes til en vis Grad gjennem det Antal Obligationer, som her komme ud i Verden; jo større Antallet af dem er, jo mere ere de alle udsatte for at underkastes Fluctuation, Bevægelse paa Markedet, Stigen og Falben i Priis. Naar det er fremmede Actier, hvis Rente vi garantere, som ere underkastede denne Bevægelse, saa libe vi ikke derunder; naar det er vore egne Statsobligationer, der i en stor Mængde ere ude paa Markedet, saa libe vi derunder, som Følge af, at vi have vanskeligere ved under visse Forhold at benytte vor Credit, og Foretagendet er altsaa ogsaa maadeligt i denne Henseende. Kunde disse Udgifter nu opveies ved en heldig Baneretning, saa kunde man overse dem, saa vilde Tabet dækkes ved Retningen; men det forekommer mig, at Enhver, som ikke erkjender den Baneretning, som der nu er Udsigt til at faae, for den rigtige, maa stemme mod Forslaget. Enhver Stemme for dette Forslag er en dyr Handel om den Baneretning, der er bunden; de, der ønske Baneretningen og give deres Stemme derfor, de betale dyrt for den Gjenstand, de have kjøbt, idet de i Forbindelse med denne Bane betale mere for Tverbanen, og de derimod, som misbillige denne Baneretning, de ville ved at stemme for Loven give uheldige Penge ud for en Baneretning, som de misbillige. Saaledes forekommer det mig, at Sagen ligger for; den foreligger saaledes, at kun de, der have en saadan afgjort Forskjærlighed for denne Baneretning, at den ikke under nogen Betingelse er dem for dyr, kunne stemme for Loven, og at Enhver derimod, som misbilliger Baneretningen, nødvendigviis maa stemme imod Loven.

Indenrigsministeren ad interim:

Den ærede Rigsdagsmand udgaaer bestandig fra sine Forudsætninger om, hvad Tverbanen vil forrente; han vil nu ikke ret vedstaae, at han har sagt, at den vil forrente omtrent 2 pCt., men det vil jeg sige, at hvis man ikke antager, at Banen om 25 Aar vil forrente 2 pCt., saa skal man ikke bygge den, saa skulle vi overhovedet ikke have Jernbaner. Hvis jeg ikke gif ud fra den Forudsætning, at alle de

Baner, vi vilde bygge, om 25 Aar ikke ville forrente sig, ikke ville svare deres 4 pCt., saa vilde jeg idetmindste ikke være med at stemme for Loven. Vi sætte efter min Mening ved vore Forhandlinger om Jernbanerne vore Beregninger lavt og jævnt; vi kunde jo gerne opstille store Beregninger og store Forventninger, men det ligger ikke i vor Natur, vi holde os jævnt ved Jorden. Vi sige: hellere vilde vi regne Tabet noget for høit, end vi vilde regne for lavt; det er det, vi gjøre. Der er een Ting til, som udøver en stor Indflydelse paa vore Beregninger, det er Hensynet til, hvorledes den kjøbenhavn-kørsørste Bane har forrentet sig. Vi sige: naar en Bane, der har saa uomtvistelig Fortrin, ikke forrenter sig, saa er det ikke rimeligt, at en anden Bane paa nogen Maade vil kunne komme til at forrente sig. Men der overseer man et meget væsentligt Punkt, og det er, at naar der er Tale om Forrentning, saa maa man lægge Mærke til Anlægs-capitalen; den samme Linie, der, naar Actiecapitalen er stor, kun giver 3 à 4 pCt., vilde derimod, hvis Actiecapitalen var lille, give en højere Rente. Dersom den kjøbenhavn-kørsørste Jernbane var anlagt med de samme tekniske Bestemmelser som den, hvorefter vi anlægge disse Baner, dersom den ikke i det Hele var anlagt ligesaa billigt, som vi anlægge hele dette Jernbanesystem, da vilde den nu forrente mellem 5 og 6 pCt., og lad os nu ogsaa antage, at de Baner, hvorpå der her er Tale, kun vilde indbringe $\frac{1}{3}$ af, hvad den kjøbenhavn-kørsørste Bane indbringer, saa komme vi dog strax til en Indtægt af henved 2 pCt.; at Indtægten i Løbet af 25 Aar idetmindste vil stige til 3 pCt., tør jeg antage for at være rimeligt, og saa vil den nu indgaaede Contract, som jeg allerede har sagt, med Hensyn til Tverbanen vise en Favør af 400,000 Rd. Tverbanen, betragtet i og for sig selv, vil, troer jeg, naar man vil udgaae fra rimelige Forudsætninger, paa ingen Maade vise sig at være uforbeclagtig, men det er dog virkelig ubilligt alene at tage Hensyn til et enkelt Stykke af Banen; Banen bestaaer jo ikke alene af de 21 Mil, den bestaaer af 64 Mil, og her troer jeg, at jeg kan heraaabe mig paa den ærede Rigsdagsmands (Tschernings) egne Ut-